

La 'new' new Economia del Benestar

G.Lopez-Casasnovas

UPF. *Esmorzars de la competitivitat*

3 de Febrer del 2010

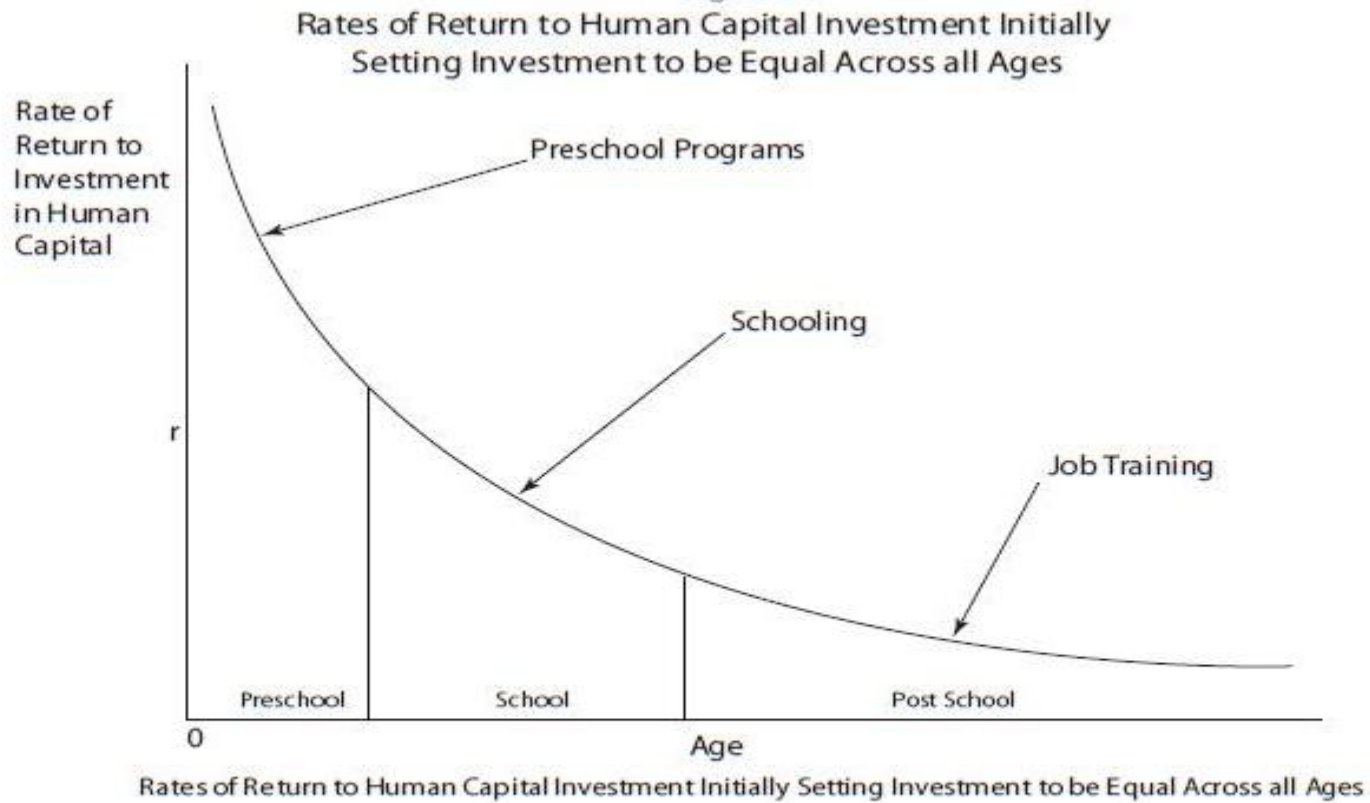
Han passat moltes coses des de que Espanya començà a construir el seu estat de benestar. I les que estan passant avui fan més necessaris els canvis

- Arribar tard ha de poder voler dir que aprenem dels errors
- Espanya ha viscut per sobre de les seves capacitats reals (un 10%: pes de l'ajut UE primer, del desequilibri exterior després i efecte-riquesa de la borbolla). L'elasticitat de la despesa social, en part frenada pel tàndem Rato-Solbes. Toca redreçar i tornar a la realitat
- A favor de l'estat de benestar, contra els seus entusiastes...

Els canvis demogràfics i del mercat de treball requereixen un nou enfocament de justícia intergeneracional

- La constatació d'on sorgeixen les desigualtats, també: les capacitats cognitives i no cognitives, des del naixement, fan a les polítiques públiques que 'els nens i les dones primer'
- El treballador poc format, sovint negligit, segon.

Taxes de retorn de la inversió en K Humà

Source: Carneiro and Heckman (2003).

La comparativa de nivells de despesa social no aporta llum al diagnòstic dels problemes:

Tots volem més; la dinàmica i no l'estàtica importen per la competitivitat

- Les economies 'eficients' (*high powered*): el sector públic com a palanca o com a llast (els serveis no comercialitzables marquen diferències)
- Capital humà i capital social com a forces de competitivitat ('*Les 3 Ks*' Nota d'Economia)
- El 'què' i el 'com' de l'actuació pública més que el 'quant' importa (*La qualitat d'ela despesa pública*, Centre d'Economia Industrial de la UAB)
- La 'cohesió social' mal entesa com a condicionant de les reformes per a crear riquesa (*The Economist*)

La paradoxa de 'més sector públic'

- Menys capacitat redistributiva per la banda de la despesa
- Més inequitat per la de la dualitat fiscal per la banda de ingressos
- Universalisme: *tot per tots de la millor qualitat, no. Tothom és 'elegible' però no tothom és elegit, sí....* L'exercici obliga a la prioritització

Prioritzar és tant necessari com a complicat

- Per al polític. Només s'enten la discriminació positiva (no la negativa! el debat dels 67 anys...). Cirurgia fina necessària, a la vista del gradient entre esperança de vida i classe social...
- Per al gestor públic: les proves de necessitat i mitjans requereixen capacitació. L'equitat d'accés és més còmode... Però menys efectiva!

Davant de la dificultat de pactar continguts, pactar procediments

- Sigui a qui sigui a qui li toqui enfrontar-se als problemes: consensuar mètodes (en el vel de la ignorància) tant raonables socialment com impermeables a la batalla 'politiquera'

P. ex.: ordenació de prestacions per cost efectivitat; finançament diferenciat (preus públics) per a les *utilities*; cap despesa ordinària per a un ingrés fora de cicle; cap partida de despesa pressupostada per sota de la liquidada sense justificació (la simètrica per als ingressos); forçar la inclusió de costos socials o de llarg termini, sobre generacions futures, amb taxa de descompte predeterminada; cap norma nova sense identificar la vella que substitueix; cap llei important sense la identificació de costos i beneficis i mesures sobre les que serà avaluada. Etc.

Els pactes nacionals com avantatge

Catalunya 'clúster': el sentit de pertinença i la major homogeneïtat interna permeten avui acords que son impossibles a nivell d'estat espanyol (o de UE) donada la seva major variança (de renda i benestar).

- La cohesió la dona la 'frontera oberta': així en el 'pool' d'assegurament de lliura mobilitat que faciliten les comunitats que més potencial de creixement tenen, sense que la resta llastin el procés. En suma positiva i en benefici de tots.
- La Catalunya 'estressada', del sobre esforç públic-privat, no té futur.

Agenda

- Acabar amb la departamentalització-segmentació de les polítiques públiques
- Integrar pensions, impostos/prestacions i polítiques ocupacionals
- Depenent de la reforma dels mercats laborals, una diferent combinació de workfare-welfare
- Més èmfasi en la bretxa fiscal de les famílies treballadores

Agenda

- L'equitat inter i intrageneracional: p.ex: jubilacions segons esperança de vida? Destapar topalls, edats màximes diferenciades, imposició progressiva sobre les pensions totals, nous roles de l'impost de successions des d'una perspectiva meritocràtica...
- Com transitar des de només pal·liar a prevenir i, mentre, continuar pal·liant.
- *Retranquejar* la intervenció pública: Més paternalisme llibertari
- Una Agència de procediments per a la sostenibilitat del benestar intergeneracional

...No esperin aplaudiments per a la tasca encomanada. Simulem-los, si més no, pel sentiment d'haver fet els deures...

**MOLTES GRÀCIES PER LA
SEVA ATENCIÓ**

***DEIXO UNA ADDENDA A LA WEB PER AL DESENVOLUPAMENT
DELS ARGUMENTS***

